

Sloškovo trg 15, 2000 Maribor, Slovenija

Tel.: 02 23 55 280

Fax: 02 23 55 211

e-mail: rektorat@uni-mb.si

www: <http://www.uni-mb.si>

Maribor: 28. 9. 2009

Številka: N 21/2009-524 JR

Na podlagi 52. člena Statuta Univerze v Mariboru (Statut UM-UPB7, Ur. l. RS 36/09), 5. odstavka 22. člena Splošnega akta o organiziranosti in sistemizaciji univerze in članic št. A 17/2005-2 BB, pooblastila št. P 97/2006-525 TP z dne 28. 9. 2006, sklepa Vlade RS, št. 16600-1/2009/2 z dne 30. 4. 2009 ter dopisa Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo št. 012-34/2009/8 z dne 26. 8. 2009 izdaja glavni tajnik Univerze v Mariboru naslednji

NAČRT PRIPRAVLJENOSTI ZA DELOVANJE V KRIZNIH RAZMERAH

1. Uvod

Pandemija je pojav posamezne nalezljive bolezni, ki se v obliki epidemij pojavlja v več regijah, državah in celinah. Pandemija gripe običajno nastane, ko se pojavi **nov virus gripe**, ki je pomembno drugačen od virusov, ki so do tedaj krožili med prebivalstvom in je sposoben:

- okužiti ljudi,
- se širiti od človeka na človeka,
- povzročiti bolezen pri večini okuženih in
- hitrega širjenja med prebivalstvom zaradi nizke ali neobstoječe odpornosti.

Virus pandemične gripe se širi na enak način kot virus običajne sezonske gripe, razlika je le v tem, da ne obstaja predhodna imunost pri ljudeh, zato oboli večji odstotek v populaciji in tudi klinična slika je običajno težja.

2. Namen načrta pripravljenosti na pandemijo gripe

Z načrtom pripravljenosti na pandemijo gripe na Univerzi v Mariboru se želi:

- prispevati k zmanjšanju vpliva pandemije gripe na celotno življenje in delovanje v delovnem okolju in širše,
- zagotoviti učinkovito ukrepanje posameznika in zaposlenih v primeru pojava novega virusa z možnostjo pandemičnega širjenja in
- zmanjšati vpliv pandemije gripe na obolevnost.

3. Cilji načrta pripravljenosti na pandemijo gripe na področju zdravstva

Cilji načrta pripravljenosti na pandemijo gripe so naslednji:

- zagotoviti enotno razumevanje terminologije in izhodišč za načrtovanje,

- vzpostaviti sistem kriznega upravljanja na delovnem področju ob pandemiji gripe,
- opredeliti in razmejiti vlogo in pristojnosti posameznikov in odgovornih oseb,
- zagotoviti pravočasno in učinkovito izvajanje preventivnih ukrepov,
- zagotoviti učinkovito in čim bolj nemoteno delovanje v primeru pandemije gripe,
- vzpostaviti učinkovit sistem komuniciranja in informiranja,
- analizirati ustreznost pravnih podlag za ukrepanje ob pandemiji gripe in v primeru potrebe spodbuditi njihovo dopolnjevanje,

4. Ravnanje v primeru okužbe

- pogosto umivanje rok je najučinkovitejša zaščita (roke se vedno umiva po kašljanju, kihanju, brisanju nosu in dotikanju površin, s katerimi je bilo v stiku veliko ljudi. Roke je potrebno temeljito umivati s toplo vodo in milom vsaj 20 sekund, nato se jih obriše s papirnato brisačo, s katero se zapre pipa),
- izogibati se tesnim stikom z ljudmi, ki imajo znake bolezni (širjenje pandemske gripe se prepreči tudi tako, da se izogibamo tesnim stikom z že obolelimi. Osebi, ki ima znake bolezni, se brez zaščitnih sredstev ne približa na manj kot en meter.
- če posameznik pri sebi opazi bolezenske znake pandemske gripe, ta ostane doma in pokliče osebnega zdravnika – zdravnik bo svetoval, kako ravnati. Tako se koristi sebi in drugim.
- Zaposleni delavec po potrditvi okužbe iz strani zdravnika obvesti delodajalca.
- Študent po potrditvi okužbe iz strani zdravnika obvesti fakulteto.
- Odgovorne osebe posamezne organizacijske enote so dolžne o vsaki javljeni okužbi obvestiti glavnega tajnika univerze.

5. Znaki okužbe in prenašanje bolezni

a) inkubacija

Bolezni znaki nastopijo po 1-3 dneh.

Približno polovica ljudi, izpostavljenih virusu gripe, zboli.

b) prenos

Obstajajo trije načini prenosa:

1. kapljični prenos je najpogostejši način prenosa,
2. posreden prenos preko onesnaženih površin in neposreden prenos ob stiku s kužnimi izločki dihal
3. prenos po zraku (aerogeni prenos) - s kašljanjem, kihanjem in izjemoma tudi z govorom je redek.

c) Kužnost

Osebe so kužne dan pred začetkom gripe. V 24 urah pred začetkom bolezni poraste količina izločenega virusa in doseže vrh v naslednjih dveh dneh. Tudi osebe z minimalnimi simptomi lahko izločajo virus. Izločanje virusa traja 3-5 dni. Pri večini zbolelih izločanje preneha najkasneje po desetih dneh, pri otrocih pa lahko traja do 3 tedne.

d) Klinična slika

Pri manjšemu delu zbolelih so simptomi blagi in se odražajo kot lažje prehladno obolenje. Največ zbolelih ima pravo klinično sliko gripe, za katero je značilen:

- ✓ nenaden začetek z mrazenjem
- ✓ telesna temperatura preko 38°C
- ✓ glavobol
- ✓ bolečine po mišicah in sklepih
- ✓ utrujenost

Povišana telesna temperatura in ostale težave so običajno prisotne tri dni. Izcedek iz nosu in suh kašelj so manj moteči kot splošni simptomi. Obdobje okrevanja traja od enega do največ dveh tednov. Klinična slika gripe se med posameznimi podtipi bistveno ne razlikuje.

Zboli več otrok kot odraslih, vendar je pri otrocih, z izjemo najmlajših, manj zapletov.

e) Odpornost virusa

Preživetje virusa gripe zunaj telesa je odvisno od temperature in vlažnosti. Virus preživi:

1. od 24 - 48 ur na trdih, neporoznih površinah
2. 8 - 12 ur na obleki, papirju ali tkivu
3. 5 min na rokah

Preživetje virusa je daljše v okolju z nizko vlažnostjo in v mrazu.

6. izvajanje preventivnih ukrepov (zagotovitev in uporaba zaščitnih sredstev za zaposlene) - delo s strankami

Pri delu s strankami (študenti) se zaposleni zavaruje ob morebitnem sumu okužbe z pandemijo (stranka kaže znake okužbe, morebitni sum ob stiku z listinsko dokumentacijo), s takojšnjim umivanjem rok, po potrebi večkratno na dan.

V primeru povečane nevarnosti pandemije se postopa po večjih ukrepih zaščite pred morebitnim širjenjem (prostor po potrebi zastele, določi poseben prostor z opozorilom, da se vstopa posamezno; morebitno upoštevanje hišnega reda – če ta določa posebno obravnavanje strank v primeru pandemije)

7. določitev ključnih nalog za delovanje in minimalno število potrebnih izvajalcev

V primeru dopusta, koriščenja bolniške odsotnosti zaradi pandemije, je potrebno organizirati delovni proces:

- presoja za opravljanje nujnih in neodložljivih nalog – razdeliti med zaposlenimi na delovnem mestu
- omogočiti, da delo opravi zaposleni drugje (bodisi na domu ali v prostoru, kjer nima stikov z drugimi zaposlenimi) pri tem upoštevajoč prenos dokumentacije do zaposlenega

8. določitev odgovornih oseb za izvajanje načrta ter njihove naloge in zadolžitve

Odgovorna oseba posamezne organizacijske enote je dolžna spremljati situacijo na področju širjenja pandemije gripe v državi (tekoče spremljanje) in postopati v skladu z odgovornostmi in pooblastili v primeru ugotovitve okužbe bodisi zaposlenega ali stranko (študenta).

9. Veljavnost in uporaba

Ta načrt vstopi v veljavo in uporabo z dnem izdaje.

Glavni tajnik
doc. dr. Boštjan Brumen

U.

f

✓

Poslati:

- dekanom članic,
- direktorju ŠD UM
- v. d. ravnateljici UKM

v vednost:

- tajnikom članic/druge članice
- pomočniku direktorja